

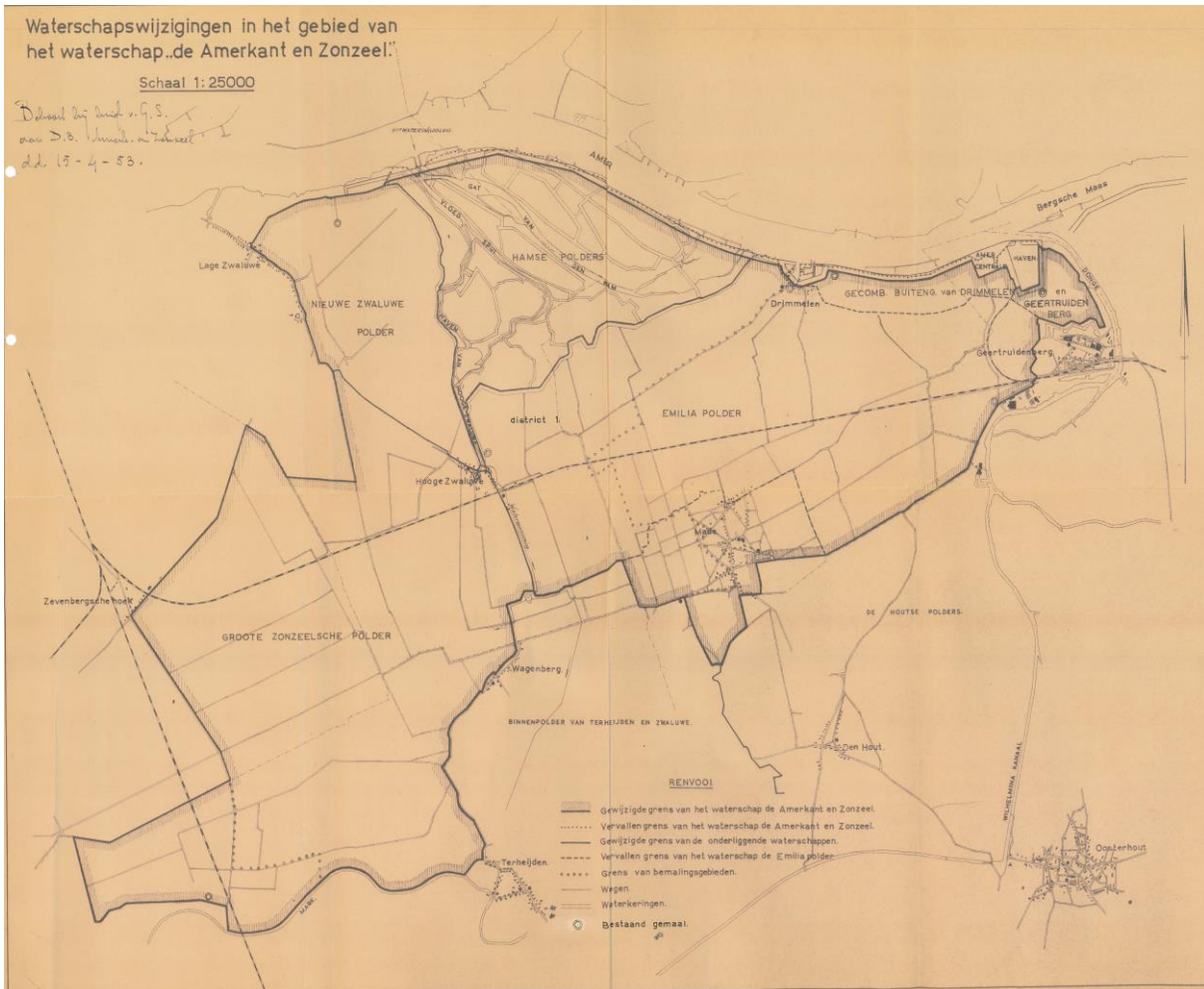
ARCHIEF 1553. Waterschap AMERKANT EN ZONZEEL, 1936-1949, 1949-1972

Bij Provinciaal Besluit van 26 juli 1935 werd waterschap De Amerkant opgericht om per 14 maart 1936 in werking te treden. De eerste voorzitter (dijkgraaf) van de Amerkant was W.J.C. Heydmeijer, rentmeester van het Staatsdomein Klundert. Dat bestuursleden vaak met meerdere petten op zaten, getuigt de benoeming van de leden: L. van Gennep, voorzitter van het waterschap 'de Gecombineerde buitengronden van Drimmelen en Geertruidenberg', P.de Visser, dijkgraaf van het waterschap 'de Nieuwe Zwaluwe Polder' en J.C. van Dongen, dijkgraaf van het waterschap 'de Emiliapolder'. Voorts A.J. van Eekelen, notaris te Oosterhout. Tot eerste secretaris-penningmeester werd G.A.A. van Beek te Raamsdonkveer benoemd. Per KB van 9 augustus 1949 werd, in verband met de totstandkoming van een uitgebreider waterschap De Amerkant en Zonzeel, het waterschap verenigd met waterschap 'De Grootte Zonzeelsche Polder', wat heeft bestaan sinds 1742. Het waterschap had een grootte van 3.200 hectare. Op 29 april 1936 kwam het voorlopig bestuur van het opgerichte waterschap De Amerkant voor het eerst bijeen.

In 1949 werden het waterschap 'de Grootte Zonzeelsche Polder' en het oostelijk gedeelte van het waterschap 'de Gecombineerde Buitengronden van Drimmelen en Geertruidenberg' samengevoegd met de Amerkant. De naam van het nieuwe waterschap werd: 'de Amerkant en Zonzeel' (Provinciaal Blad 1949, nr. 37). Gelijktijdig werd ook besloten het bijzonder reglement te herzien. Tot doel werden gesteld: a. overleggen met het Rijk en de Provincie inzake datgene dat gedaan moest worden ten aanzien van de werken tot bemaling en afwatering; b. uitvoeren van werken en bevorderen van de uitvoering tot verbetering van de afwaterings- en verkeerstoestand in het gebied tussen de Amer en de waterschappen 'de Nieuwe Zwaluwe Polder' en 'de Emiliapolder' en het beheren en onderhouden van de kaden, waterleidingen, wegen en andere waterstaatswerken in dit gebied; c. het t.z.t. overnemen, exploiteren, beheren en onderhouden van bemalings- en afwateringswerken die door het Rijk als onderdeel van de bedijkings- en afsluitingswerken worden gesticht of uitgevoerd en de daarmee samenhangende werkzaamheden en d. het verrichten van hetgeen verder bevorderlijk kan zijn aan de verbetering van de waterstaatstoestand in het gebied. Het nieuwe waterschap ('de Amerkant en Zonzeel') had een grootte van circa 5.300 hectare.

Naar aanleiding van de watersnood gaven Provinciale Staten van Noord-Brabant -na een discussie over enige financiële en technische details- goedkeuring aan de oprichting van twee hoogheemraadschappen om op afdoende wijze de West- en Noordwestgrens van Noord-Brabant tegen het zeewater en het opperwater van de grote rivieren te beschermen. Zo kwam het Hoogheemraadschap 'De Brabantse Bandijk' met een oppervlakte van 61.500 hectare, 47 polders (waaronder de Amerkant en Zonzeel) in 23 gemeenten tot stand, evenals een hoogheemraadschap in het Land van Altena. In juli 1953 werd het bijzonder reglement van het vier jaar oude waterschap de Amerkant en Zonzeel herzien. (Provinciaal Blad 1953, nr. 73). Gelijktijdig werd een reorganisatie in het poldergebied van Amerkant en Zonzeel goedgekeurd, welk nieuw waterschap werd gevormd uit de voormalige waterschappen Amerkant en Zonzeel met de in 1953 ingedijkte Hamse Polders met een totaaloppervlakte van ongeveer 5.500 hectare. Het nieuwe waterschap was gelegen was onder de gemeenten Hooge en Lage Zwaluwe, Zevenbergen, Terheijden, Made, Oosterhout en Geertruidenberg.

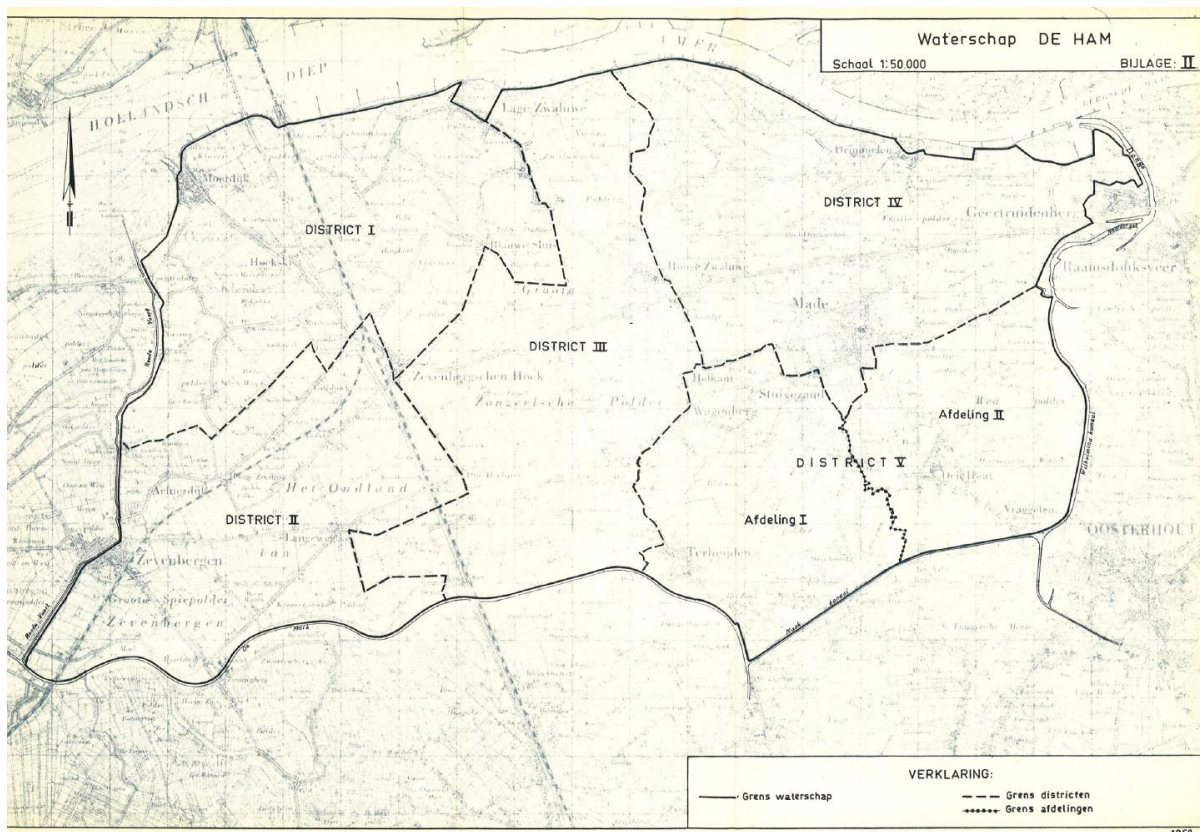
Volgens het herziene reglement uit 1953 behoorden tot de taken van het waterschap: 1. Het beheren en onderhouden van de uitwateringssluis in de linker Amerdijk aan de mond van het Vloedspui; 2. Het beheren en onderhouden van a. de hoofdgeul in het Gat van de Ham, vanaf de uitwateringssluis tot 1250m stroomopwaarts; b. de hoofdgeul in het Vloedspui, vanaf de uitwateringssluis tot 20m bovenstrooms van het ontmoetingspunt met de haven van Hooge Zwaluwe; c. de hoofdgeul in de Haven van Hooge Zwaluwe. 3. De zorg voor de waterberging in het Gat van de Ham, het Vloedspui, de Haven van Hooge Zwaluwe. 4. Het verrichten van hetgeen verder bevorderlijk kan zijn aan de verbetering van de waterstaatstoestand in het gebied.

Kaart met gewijzigde grenzen bij de oprichting van waterschap 'de Amerkant en Zonzeel', 1953.

Volgens de kaart in 1968 die werd opgemaakt ten behoeve van de samenvoeging van diverse waterschappen tot één waterschap 'De Ham' in 1972, bestond het waterschap De Amerkant en Zonzeel uit de volgende gebieden:

1. De Emiliapolder (ca. 2.100ha)
 2. De Hamse Polders (ca. 700ha)
 3. De Nieuwe Zwaluwepolder (ca. 500 ha)
 4. De Grote Zonzeelsche Polder (ca. 2.200 ha.)
- totaal: circa 5.500 hectare.

Verantwoording van de inventarisatie

De ordening van de archiefstukken van waterschap De Amerkant en Zonzeel is in juni 2022 uitgevoerd door de senior-medewerker DIV van Waterschap Brabantse Delta. Het nog niet geïnventariseerde archiefje met een grootte van ongeveer twee strekkende meter was een van de laatste, nog niet bewerkte archiefjes van rechtsvoorgangers. De definitieve grootte bedraagt ongeveer anderhalve strekkende meter.

Het archief is geordend op basis van de code "Vorming Ordening Selectie en Beheer van de Waterschapsarchieven". Er is een separatie vernietigingslijst met een aantal dossiers aan het archief toegevoegd.

Het archief is grotendeels geschoond en ontdaan van metalen hechtingen en verpakt in zuurvrije dozen en omslagen.

Er zijn geen archiefstukken aangetroffen met een beperking op de openbaarheid. De formele overbrenging zal eind 2022 worden geregeld in een collectief overbrengingsbesluit van de archieven van directe rechtsvoorgangers en een aantal voor-rechtsvoorgangers.

SCHEMATISCHE ORDENING:

INSTELLING, INSTANDHOUDING EN OPHEFFING	1
CORRESPONDENTIE ALGEMEEN	6
BESTEMMINGSPLANNEN	7
BETREKKING TOT ANDERE PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN	8
EIGENDOM ONROERENDE GOEDEREN (SLUIZEN, GEMALLEN, ETC.)	11
FINANCIËN	16
BENODIGDHEDEN EN HULPMIDDELEN VOOR HET KANTOOR	57
VERTEGENWOORDIGEND LICHAAM (BESTUUR) EN FUNCTIONARISSEN	58
DEELNAME IN OF MET OVERKOEPELENDE ORGANISATIES	68
PERSONEEL	73
OPENBARE WERKEN	74
KWALITEIT VAN HET WATER (MILIEUHYGIËNE)	77
KWANTITEIT VAN HET WATER (WATERHUISHOUDING)	78
LEGGER VAN KADASTRALE PERCELEN, WATERGANGEN ETC.	80
WATEREN EN WATERGANGEN. BESCHERMING, BRUIKBAARHEID EN BODEMPEIL	87
RUILVERKAVELING	90

INVENTARIS WATERSCHAP DE AMERKANT EN ZONZEEL

INSTELLING, INSTANDHOUDING EN OPHEFFING.

1.

Reglement tot oprichting van waterschap De Amerkant.

1936

1 stuk (in drievoud)

2.

Bijzonder reglement voor waterschap 'De Amerkant'. Met herzieningen en bijlagen.

1936, 1953

1 omslag

3.

Dossier inzake de reorganisatie, waaronder het voorstel, de intrekking van waterschap 'De Amerkant', tot wijziging van de naam van het waterschap 'de Amerkant' in 'de Amerkant en Zonzeel' en herzieningen van het bijzonder reglement. Met kaart.

1948-1949, 1953

1 omslag

4.

Kaart met de grenzen van het waterschap 'Amerkant en Zonzeel', ingetekend op een topografische kaart. Schaal 1:25.000

1963

1 stuk

5.

Dossier inzake de samenvoeging van diverse waterschappen, waaronder de Amerkant en Zonzeel, tot één waterschap 'De Ham'. Bevat kaarten.

1968-1972

1 omslag

CORRESPONDENTIE ALGEMEEN

6.

Ingekomen- en afschriften van uitgegane stukken

div. jaren

1 omslag

BESTEMMINGSPANNEN

7.

Rapport inzake het agrarisch bestemmingsplan voor waterschap 'De Amerkant', opgemaakt door de Nederlandsche Heidemaatschappij. Afschrift. Bevat kaart met 'Globaal plan voor ontsluiting en afwatering'.

1949

2 stukken

BETREKKING TOT ANDERE PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN

8.

Stukken betreffende het Provinciaal Reglement op de watergangen.

1965-1969

1 omslag

9.

Rapport 'Voorontwerp Facet-Streekplan voor de Natuurschoon- en Recreatiegebieden in Noord Brabant. Uitgave van het Provinciaal Bestuur van Noord-Brabant.

1969

1 deel

Nb. Zie ook archief 'De Hamse Polders', nr. 4.

10.

Ingezonden jaarverslagen aan de hoofdingenieur-directeur van Provinciale Waterstaat.
Afschriften.
1955, 1961-1963
1 omslag

EIGENDOM ONROERENDE GOEDEREN (SLUIZEN, GEMALEN, ETC.)

Nb.: Zie ook inventarisnummers: 19 en 92)

11.

Overeenkomst tussen waterschap De Nieuwe Zwaluwepolder en waterschap De Amerkant en Zonzeel inzake het toezicht op en bediening van de uitwateringssluis aan het Gat van den Ham. Hierin ook de instructies voor de technisch ambtenaar en voor de machinist-polderwerker. Afschrift. Met bijlagen. 1956, 1961, 1966.
1 omslag (zie ook no.32)

12.

Jaarverslagen van de technisch ambtenaar.
1958-1963
1 omslag

13.

Dossier inzake eigendom, beheer en onderhoud van de sluis 'Amerdijk'. Met bewijs van eigendom, 1966.
1954-1967
1 omslag

Nb.'s:

- De sluis werd in 1964 overgenomen van het Rijk.
- In de begroting van 1967 bevindt zich een aanzienlijk aantal stukken met betrekking tot de werkzaamheden aan de uitwateringssluis Amerdijk in het Gat van den Ham te Lage Zwaluwe.
- Met tekeningen.

14.

Overeenkomst tussen waterschap De Nieuwe Zwaluwepolder en waterschap De Amerkant en Zonzeel inzake het toezicht op en bediening van de uitwateringssluis aan het Gat van den Ham. Met instructie voor de technisch ambtenaar en instructie voor de machinist-polderwerker. Met herzieningen en overzichten van vergoedingen.
1956-1957, 1964
1 omslag

Nb. Zie ook inventarisnummers: 11 t/m 14, 92

15.

Dossier inzake beheer en onderhoud van de haven van Hooge Zwaluwe tot Amerdijk. Met tekeningen.
1956-1959
1 omslag

FINANCIËN

16.

Rapport van de 'Werkgroep Waterschapsfinanciën', opgemaakt door de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij. Met correspondentie met de Noord-Brabantse Waterschapsbond en overige bijlagen.
1966-1971
1 omslag

17-19.

Begrotingen, met bijlagen (gedeeltelijk in tweevoud)
1937-1971 (met hiaten)
3 omslagen

- 17. 1937-1939, 1942-1948, 1950-1951
- 18. 1953/1954-1961/1962
- 19. 1963-1971

Nb. In de begroting van 1967 zit een aanzienlijk aantal wijzigingen t.b.v. de werkzaamheden aan de uitwateringssluis Amerdijk in het Gat van den Ham te Lage Zwaluwe, met tekeningen.

20.

Bezwaren tegen begrotingswijzigingen
1950-1952
1 omslag

21-24.

Rekeningen, met bijlagen (gedeeltelijk in tweevoud)
1937-1965, 1970
1 pak, 3 omslagen

- 21. 1937-1948
- 22. 1950/1951-1961/1962 1 pak
- 23. 1963-1965
- 24. 1970

25.

Stukken betreffende de vaststelling van de omslag van waterschapslasten.
1938-1939, 1940-1941
1 omslag

26.

Dossier inzake invordering van waterschapslasten gerelateerd aan de kadastrale opmeting.
1963-1970
1 omslag

27-40.

Kohieren van de omslag. Vanaf 1941 in combinatie met lijsten van stemgerechtigde ingelanden.
1938-1951
14 katernen (in één pak)

- 27. 1938-1939 (kohier van de omslag)
- 28. 1938-1939 (lijst van stemgerechtigde ingelanden)
- 29. 1939-1940 (kohier van de omslag)
- 30. 1939-1940 (lijst van stemgerechtigde ingelanden)
- 31. 1940-1941 (lijst van stemgerechtigde ingelanden)
- 32. 1941-1942 (lijst van stemgerechtigde ingelanden)
- 33. 1942-1943
- 34. 1943-1944
- 35. 1944-1945
- 36. 1945-1946
- 37. 1946-1947
- 38. 1947-1948
- 39. 1949-1950
- 40. 1950-1951

Nb. met lijst van stemgerechtigde ingelanden van de Hamsche Polders.

41-49.

Grootboeken. Met bijlagen behorend tot de rekening.

1963-1971

9 omslagen

41.	1963
42.	1964
43.	1965
44.	1966
45.	1967
46.	1968
47.	1969
48.	1970
49.	1971

50-53.

Dag- en kasboeken, met bijlagen

1935-1962

4 pakken

50.	1935-1943	8 katernen met bijlagen in één pak
51.	1943-1948, 1950-1951	6 katernen met bijlagen in één pak
52.	1953-1958	5 katernen met bijlagen in één pak
53.	1958-1962	4 katernen met bijlagen in één pak

54.

Dagboek van inkomsten

1963-1971

1 deel

55.

Dagboek van uitgaven

1963-1971

1 deel

56.

Dossier inzake de financiële verificaties en controles.

1951-1971

1 omslag

BENODIGDHEDEN EN HULPMIDDELEN VOOR HET KANTOOR

57.

Dossier inzake archief- en automatiseringsaangelegenheden. Bevat opgaven van voor vernietiging in aanmerking komende stukken.

1955, 1968

1 omslag

VERTEGENWOORDIGEND LICHAAM (BESTUUR) EN FUNCTIONARISSEN

58.

Stukken betreffende de samenstelling van het bestuur, roosters van aftreden, vergoedingen, benoemingsbesluiten en de processen verbaal van de eedsafleggingen van bestuursleden

1950-1967

1 omslag

59.

Reglement van orde voor de algemene vergaderingen

1938

1 stuk

60.

Notulen van bestuursvergaderingen en van algemene vergaderingen van waterschap 'De Amerkant'. Aanvankelijk met de pen geschreven, later ondertekende gestencilde exemplaren.

1936-1970

1 deel

61.

Stukken betreffende de benoeming en ontslag van de leden van het dagelijks bestuur.
1938
1 omslag

62.

Agenda's van de vergaderingen van het dagelijks bestuur.
1936-1972 (met hiaten)
1 omslag

63.

Notulen van de vergaderingen van het dagelijks bestuur. Hierin ook notulen van gezamenlijke vergaderingen met besturen van omliggende polders.
1951-1971
1 omslag

64.

Agenda's van de vergaderingen van het algemeen bestuur (stemgerechtigde ingelanden). 1939-1959, 1963-1966, 1968-1971.
1 omslag

65.

Notulen van de vergaderingen van het algemeen bestuur. Gestencild. Met presentielijsten (1963-1971).
1950-1951, 1953-1961, 1963-1971
1 omslag

66.

Dossier inzake de secretaris-penningmeester G.A. van Beek. Met proces-verbaal van eedaflegging en ontslagverlening.
1959-1963
1 omslag

67.

Dossier inzake de secretaris-penningmeester E.E.P. Mariman. Met proces-verbaal van benoeming, eedaflegging en loonwedde.
1963-1971
1 omslag

DEELNAME IN OF MET OVERKOEPELENDE ORGANISATIES

68.

Dossier inzake de totstandkoming van het Hoogheemraadschap De Brabantse Bandijk, waarbij waterschap de Amerkant en Zonzeel een van de participanten is. Met kaart.
1953
1 omslag

69.

Dossier inzake de deelname in de Unie van Waterschappen.
1955, 1968-1970
1 omslag

70.

Dossier inzake de deelname in de vereniging Noord-Brabantse Waterschapsbond.
1958, 1965-1970
1 omslag

71.

Dossier inzake de stichting van waterschap West-Brabant. Met kaarten.
1969-1970
1 omslag

Nb. Zie ook archief 'De Hamse Polders', nr. 3.

72.

Dossier inzake afvaardigingen in het waterschap en bij andere waterschappen. Bevat: benoemingen, openbare bekendmakingen, roosters van aftreden.

1952-1971

1 omslag

PERSONEEL

73.

Dossier inzake de bezoldiging van het personeel. Voorschriften en besluiten.

1951-1971

1 omslag

OPENBARE WERKEN

74.

Dossier inzake het leggen van telefoonkabels op het tracé Drimmelen-Biesbosch-Zuid en het Tracé Oosterhout-Made. Bevat kaarten.

1949, 1965, 1969-1970

1 omslag

75.

Kaart van het tracé van een benzineleiding van de Botlek naar Geleen. Met bijlagen.

1965.

3 stukken

76.

Dossier inzake het leggen van elektrische (hoogspannings)kabels. Bevat kaarten.

1967-1970

1 omslag

KWALITEIT VAN HET WATER (MILIEUHYGIËNE)

77.

Dossier inzake afvalwatervraagstuk, chemische slootreiniging en onkruidbestrijding. Bevat rapport 'De bloemen langs onze wegen en het wegbeheer'.

1962-1964, 1970

1 omslag

KWANTITEIT VAN HET WATER (WATERHUISHOUDING)

78.

Dossier inzake de beheersing van het waterpeil.

1958-1970

1 omslag

79.

Kaart met hydraulische waarnemingspunten in Nederland. Uitgave van Rijkswaterstaat.

1967

1 stuk

LEGGER VAN KADASTRALE PERCELEN, WATERGANGEN ETC.

80.

Dossier inzake het opmaken van een legger.

1937

1 omslag

81-85.

Leggerkaarten van eigenaren van kadastrale percelen in de gemeente Made en Drimmelen, gerangschikt op artikelnummer

z.d.

5 pakken in vijf dozen

- 81. artikelnummers 100-6198
- 82. artikelnummers 6201-6699
- 83. artikelnummers 6700-7199
- 84. artikelnummers 7200-7949
- 85. artikelnummers 7951-8618

Nb. Er zijn geen kaarten aangetroffen met artikelnummers tussen 5390 en 6005.

86.

Vervallen nummer

WATEREN EN WATERGANGEN. BESCHERMING, BRUIKBAARHEID EN BODEMPEIL

87.

Dossier inzake de muskusrattenbestrijding

1969-1970

1 omslag

88.

Dossier inzake ontgrondingen.

1952-1970

1 omslag

Nb. Zie ook archief 'De Hamse Polders' nr. 37

89.

Dossier inzake de ontgroning van percelen grond nabij het Gat van de Ham en in de monding van het Vloedspui ten behoeve van de verhoging van industrieterrein Kwistgeld, waar de gemeente Hooge en Lage Zwaluwe het voornemen heeft een recreatiegebied aan te leggen. Met kaarten.

1964-1971

1 omslag

RUILVERKAVELING

90.

Dossier 'Ruilverkaveling Amerkant'. Bevat: plannen van wegen, kunstwerken, waterlopen en dijken en kaden. Met diverse correspondentie en tekeningen.

1952-1970

1 pak

Nb. Zie ook archief 'De Hamse Polders, nrs. 38 t/m 42.

91.

Dossier 'Ruilverkaveling Amerkant'. Stukken betreffende de bijdragenwet Deltawerken.

1963-1965

1 omslag

92.

Dossier 'Ruilverkaveling Amerkant'. Stukken betreffende het gemaal Brandpolder. Bevat tekeningen.

1967, 1970

1 omslag

Nb. Zie ook archief 'De Hamse Polders, nrs. 38 t/m 42.